

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครู ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของ โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสระแก้ว โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ได้รับการแต่งตั้งจากโรงเรียน ให้ทำหน้าที่ครูประจำชั้นนักเรียน ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสระแก้ว จำนวน 7 อำเภอ กับ 2 กิ่งอำเภอ มีจำนวนโรงเรียน 298 โรงเรียน จำนวน 298 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ได้รับการแต่งตั้งจากโรงเรียน ให้ทำหน้าที่ครูประจำชั้นนักเรียน ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970, pp.607-610) โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ(Systematic Random Sampling) จากรายชื่อโรงเรียนและข้อมูลพื้นฐาน สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ตามสัดส่วนในแต่ละอำเภอ จำนวน 7 อำเภอ กับ 2 กิ่งอำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 169 คน

โดยจำแนกเป็นรายอำเภอ ดังตารางที่ 1 ซึ่งแสดงถึงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จำแนกเป็นรายอำเภอ ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เมืองสระแก้ว	65	36
เขาฉกรรจ์	28	16
วังน้ำเย็น	28	16
คลองหาด	20	12
อรัญประเทศ	41	23
วัฒนานคร	52	30
ตาพระยา	31	16
โคกสูง	16	10
วังสมบูรณ์	18	10
รวม	298	169

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่รวบรวมข้อมูลจากครูที่ปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระแก้ว แบ่งออกเป็น 2 ตอน รายละเอียดแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของเบส และคานท์ (Best & Kahn, 1993. pp. 246-250) ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูซึ่งประกอบไปด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านงาน ปัจจัยด้านการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา ปัจจัยด้านความสัมพันธ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของเบส และคานท์ (Best & Kahn, 1993. pp. 246-250) ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามกรอบการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ประกอบไปด้วย

ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านคัดกรองนักเรียน ด้านส่งเสริมนักเรียน ด้านป้องกันและ
แก้ปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี นิยาม แนวคิด จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการเรียงใจของมาสโลว์ (Maslow, 1943, pp.370-396) ได้เสนอทฤษฎีความต้องการ 5 ขั้นของมนุษย์และทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, pp. 132-133) ที่ประกอบไปด้วยปัจจัยกระตุ้นและปัจจัยค้ำจุน โดยผู้วิจัยพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านงาน ปัจจัยด้านการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีดังกล่าวมาสังเคราะห์เป็นตัวแปรแล้วจัดกลุ่มตัวแปรนำมาเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามกรอบการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านคัดกรองนักเรียน ด้านส่งเสริมนักเรียน ด้านป้องกันและแก้ปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้แนวคิดรวบยอดนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างคำนิยามศัพท์สร้าง รวบรวมคำถาม และสร้างแบบสอบถาม แล้วนำเสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษา และกรรมการ ผู้ควบคุมการทำวิทยานิพนธ์

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา และแก้ไขสำนวนภาษา ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

3.1 ผศ.ดร. การดี อนันต์นาวี	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชา
บริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2 รศ.ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม	รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชา
วิจัยและวัดผลการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.3 นายศักดิ์ชัย บรรณสาร	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สระแก้ว เขต 1

3.4 นายสุรพล น้อยแสง

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สระแก้ว เขต 2

3.5 นางสาวพิมสาย จิงตระกูล

นักวิชาการศึกษา 6

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1

4. นำแบบสอบถามมาทำการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ นำเสนอต่อประธานกรรมการ และกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาขั้นตอนสุดท้ายก่อนที่จะนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson' Product Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อตั้งแต่ .25 - .08 (Item-Total Correlation)

6. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .20 ขึ้นไปมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ปรากฏว่า แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 1 และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ออกหนังสือถึงผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการจัดส่งแบบสอบถามจำนวน 169 ฉบับ ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมส่งแบบสอบถามคืนตามเวลาที่กำหนด

3. การจัดเก็บแบบสอบถามคืนหลังจากแจกแบบสอบถามไปแล้วสำหรับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ได้ส่งกลับคืน ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อกับโรงเรียนนั้นโดยตรงเพื่อทำการขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามส่งคืนจำนวน 169 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ สามารถใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้ง 169 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window

2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับของปัจจัยในการปฏิบัติงานของครูในการปฏิบัติงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

(Rating scale) ตามแนวคิดของเบส และคานท์ (Best & Kahn, 1993. pp. 246-250)

โดยการวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำผลการวิเคราะห์ ตอนที่ 1 ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

มีสภาพ หรือความเป็นจริงในระดับมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

มีสภาพ หรือความเป็นจริงในระดับมาก ให้ 4 คะแนน

มีสภาพ หรือความเป็นจริงในระดับปานกลาง ให้ 3 คะแนน

มีสภาพ หรือความเป็นจริงในระดับน้อย ให้ 2 คะแนน

มีสภาพ หรือความเป็นจริงในระดับน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

3. การแปลความหมาย ได้กำหนดเกณฑ์ความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยของคำตอบ

โดยอาศัยแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด, และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24)

และแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 สภาพ หรือความเป็นจริงในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 สภาพ หรือความเป็นจริงในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 สภาพ หรือความเป็นจริงในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 สภาพ หรือความเป็นจริงในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 สภาพ หรือความเป็นจริงในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลระดับในการปฏิบัติงานของครูในการปฏิบัติงานตามระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

(Rating Scale) ตามแนวคิดของเบส และคานท์ (Best & Kahn, 1993. pp. 246-250)

โดยการวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำผลการวิเคราะห์ ตอนที่ 2 ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

มีระดับผลการปฏิบัติงาน หรือความเป็นจริงในระดับมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

มีระดับผลการปฏิบัติงาน หรือความเป็นจริงในระดับมาก ให้ 4 คะแนน

มีระดับผลการปฏิบัติงาน หรือความเป็นจริงในระดับปานกลาง ให้ 3 คะแนน

มีระดับผลการปฏิบัติงาน หรือความเป็นจริงในระดับน้อย ให้ 2 คะแนน

มีระดับผลการปฏิบัติงาน หรือความเป็นจริงในระดับน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

5. การแปลความหมาย ได้กำหนดเกณฑ์ความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยของคำตอบ โดยอาศัยแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด, และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) และแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	มีระดับผลการปฏิบัติงาน หรือความเป็นจริงในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	มีระดับผลการปฏิบัติงาน หรือความเป็นจริงในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	มีระดับผลการปฏิบัติงาน หรือความเป็นจริงในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	มีระดับผลการปฏิบัติงาน หรือความเป็นจริงในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	มีระดับผลการปฏิบัติงาน หรือความเป็นจริงในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window และแปลผลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาระดับของปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสระแก้ว ว่าอยู่ในระดับใด ผู้วิจัยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ (Arithmetic Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD (Standard Deviation)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่าง ๆ กับผลการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
3. การทดสอบสมมติฐานของปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)